

**OD
SAKALAUVEC
DO
OSZKÓJA
str. 2**

**V PRAGI
NA
PRAGI
str. 3**

Porabje

ČASOPIS SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Monošter, 26. avgusta 1999 ☼ Leto IX, št. 17

20. avgust

Svetek sv. Štefana

20. avgust, svetek sv. Štefana, prvoga madžarskoga kralja, je od l. 1774 svetek po cejlom rosagi. Tak je zrendovala cesarica Marija Terezija. Istina, ka je od tistoga časa do gnes te den večkrat daubo drugo vsebino tō. Bijo je že te den den ustave (alkotmány), den nauvoga krūja, vejpa do sredine avgusta vseposedik končajo žetvo in se leko z nauve pšenice speče nauvi krūj kak simbol življenja.

Dapa zatok se je ozajek vsigdar tam skrivno kralj Štefan, steri je ustanovijo (megalapitotta) madžarski rosag. Sto je bijo prvi madžarski kralj? Iz zgodovinski virov malo vejmo o njem, bole so legende pa pripovejsti ostali. Ranč tau ne vejmo, kak je po pravom vōgledu, ka je nikši kejpa (podoba) nej ostano, samo tisti vōzašiti kejpa, steroga je njegva žena Gizela zašila na tisti plašt, steroga je Štefan emo, gda so ga l. 1000 kronali. Bijo je tisti človek, ki je spozno, če njegovo lūdstvo ne vzeme gor krščansko vōro, te v Evropi tistij časov nejma kaj iskati, te ga ranč tak zbrišejo z zemljevida kak druga pogansjska lūdstva - Obre, Hunestera so prišla pred Madžari v Panonijo. Vseposedik okrog so živela lūdstva (Slovani, Germani) krščanske vōre. Zatok je kralj sv. Štefan zapovedo, ka vsakši deset vasnic mora zozidati eno hišo (egy-ház), štera de slūžila kak cerkev. S tem je dojdjau fundament krščanske cerkvi (dekanije) na Madžarskem.

Po ednom tali je bijo vōren, bogaboječi človek, po drugom tali je pa s trdo roko vodo svojo lūdstvo pa rosag. Leko bi pravli, ka s krvavo rokauv, vej je pa neusmiljeno dojbijo tiste poganske vezere, steri so gorstanili proti njemi. Ranč tak je trdo pokaštigo tiste, steri so nej baugali njegvi zakonov. V eni roki je noso razpetje v drugi roki pa sablo. Iz njegvi tanačaj, stere je napiso l. 1015 v latinskoj rejči za svojoga sina Imreja, se pa vidi, ka je bijo čeden, mautder človek. Vči ga na tau, ka mora ljubiti mir, pravično sauditi, mora pomagati slabim pa siromakom, mora biti (u)smiljeni. Piše o tem tō, ka mora biti tolerant (türelmes) do tistij, steri so ovakši. So druge narodnosti, gučijo drugi gezik, majo svoje šege in navade. (Ništarnim gnešnjim političarom v gnešnoj Evropi bi tō nej škodilo, če bi se tau navčili.) Kralj Štefan je mrau 1038. leta, za svetoga so ga proglasili 1083. leta.

Vsakšo leto 20. avgusta se na Madžarskom spominjamo sv. Štefana. Monošter pa te den ma svojo bučo (proščenje) tō. Letos se je začnila ekumenska sv. meša v baročnoj cerkvi v 9-oj vōri. Na proslavi v gledališki dvorani je guč emo Péter Markó, predsednik županijske skupščine Železne županije. Ob tej priliki so prejkдали priznanja občine Monošter tistim, steri so si tau najbolje zaslužili.

M. Sukič

Madžarski predsednik v Sloveniji

Madžarski predsednik Árpád Göncz se je letos odločil, da bo dopustoval na slovenski Obali. Pred vrnitvijo v domovino se je ustavil tudi v Ljubljani, kjer si je ogledal svojo gledališko igro Međeja v izvedbi Hrvaškega gledališča iz madžarskega Pécsa. V slovenski prestolnici je madžarski predsednik sodeloval tudi na okrogli mizi o svojem literarnem ustvarjanju. Árpád Göncz je spregovoril o položaju pisateljev in cenzuri v obdobju komunizma, vlogi in odgovornosti pisateljev v demokratični družbi ter omenil, da se bo po izteku mandata na položaju predsednika demokratične Madžarske z veseljem spet lotil literature.

Obisk v Sloveniji je predsednik Madžarske končal s srečanjem s pomurskimi Madžari. V Lendavi ga je pozdravil predsednik Pomurske madžarske samouprave György Tomka. Srečanje, na katerem so sodelovali tudi predstavniki narodnostnih svetov občin Lendava, Dobrovnik, Hodoš in Moravske Toplice, je bilo toliko bolj pričakovano, saj v Pomurju še vedno odmeva "plakalna afra". Ta je izbruhnila pred akademijo, ki so jo v Murski Soboti pripravili v začetku avgusta ob 80. obletnici priključitve Prekmurja k Sloveniji, saj so nekaj dni pred prireditvijo neznani storilci v Lendavi slovenske plakate z vabilom na slovesnost prelepili s plakati v madžarščini, ki so na dan sončnega mrka, 11. avgusta, napovedovali vstajenje madžarskega naroda, v prevodu predsednika Pomurske madžarske narodnostne samouprave skupnosti Györgya Tomke pa sončni vzhod.

Po prihodu v Lendavo se je predsednik Göncz s strinjanjem članov sveta pomurske madžarske narodnostne samouprave skupnosti odločil, da bo srečanje zaprl za novinarje. Po koncu enournih pogovorov, med katerimi so mu pomurski Madžari predstavili tudi izjavo o "plakalni aferi", ki jo je narodnostna samouprava poslala novinarjem in državnikom, ter spregovorili o položaju madžarske manjšine v Sloveniji, je tako predstavnikom sedme sile namenil samo kratko izjavo, da "naj novinarji od njega ne pričakujejo senzacionalističnih izjav, saj o neprijetnem dogodku ne bo govoril". Nato je nadaljeval svojo pot proti Budimpešti.

Dejan Fujs

Od Sakalauvec do Oszkója

V zadnji lejtaj je nauva šega postala v vasnicaj na Vogrskom. Na leto gnauk držijo vaški den z različnim programom. Porabske kulturne skupine taksnoga reda majo največ nastopov v Porabji. Zvojn domanji vasnic že vse več skupin zovejo v vogrsko vasnice, med njimi 8. avgusta sakalauvec folklorno skupino v Oszkó. Tau je čista madžarska ves pauleg Vasvára. Ves ma v centri velki plac pred kulturnim dauom za prireditve. Tü so nas z velki veseljem čakali organizatorji, med njimi sestra ednoga plesalca, Ilona Horváth Seiber. Plesalci so zaplesali goričke ples, sterie je navčila ga. Marija Rituper pa koreografije od mentorice Elizabete Kovač. Za svojo koražnost pa dobro volau so zadobili velki plosk pa pozvanje že na drugo leto tü. Lüstvo je trno naigro bilau, kakšne plesse plešemo Slovenci. Tomi so se pa ške posaba raduivali, ka so sami tü leko plesali na slovensko muziko, gda so plesalci na konci svojoga programa na ples prosili publiko. Etak se je karažno leko vrtila na odri s svojim bratom Jožefom Ilona Horváth tü.

Ilona, kakšno tradicijo majo vaški dnevi v vašoj vesi?

"Letos smo jii organizirali šestkrat. Sprvoga smo ške menje programov meli pa bola z domanjimi skupinami. Od leta do leta si pa nauve programe zbrodim. S samoupravo pa direktorico kulturnega daua se že majuša začnemo pripravlati. Več mesecev si zmišljava pa spravlamu skupine, naj lidam vse baugše pa zanimivejšje programe leko nudi-mo. V vesi je več starejši lidi, steri več samo na domanje prireditve odijo. Na tau tü pazimo, naj vsakša generacija ma nika dobroga zase. Gnes nas je

že zazranka rano z muzikov bi-dila pihalna godba. Predpodnevom so mlajši z mladimi vred leko jahali (lovagoltak), moški vino koštavali pa cenili, mladi pa naganjali futbol. Po obedom so gasilci pokazali svojo delo. V kulturnom programi smo meli folklorne skupine, humoriste, komedijo pa mlašeče pravljice. Pravi nogometaši pa ranč zdaj majo tekmo. Kak vidiš, v štiri kotlaj se küje bograč, s sterim pogostimo vse lidi. Den zaključimo z ognjemtom (tüzijáték) pa z veselico."

Že dobri par lejt, ka si odšla iz rojstne vesi, Sakalauvec. Zdaj si ravnateljica v osnovni šauli v Oszkóji. Kak si dosegla tau pa kak se počutiš v današnji domanjaj vesi?

"Po osnovni šauli sam srednjo šaulo zgotauvila, gimnazijo v Varaši. Tam sam trno dobre školnike mejla, od steri sam se dosta leko navčila, največ od profesorja madžarščine. Naj-

mi ške gnesden za velki asek, prejk njij mnaugo programov leko spravim za ves. Pred desetimi lejtj smo se preselili es, v domanjo ves moža. Osem lejt sam ravnateljica šaule. Vmes sam ške študirala nemščino, zdaj te gezik tü včim. Dočas mi mauž nej mrau, sam se na veliko spravala z gledališkimi skupinami. Več skupin sam vodila pa sam špilala tü. Dosta smo odli špilat, bili smo v Erdélyi, v Vojvodini, v Srbiji, v Sloveniji, največ pa na Vogrskom. Zdaj, gda sam sama ostala s trejmi mlajši, vekšo brigo mam. Skupine ne vodim, zdaj ovak pomagam vesi. Prejk stari znancov skupine spravlam, pomagam organizirati prireditve, šaulsko deco pripravlam. Dobro poznam lüstvo, kak oni name, dobro se porazmejz z njimi, rada sam med njimi. Depa rojstna ves me zatok dostakrat domau vleče, tam živejo moji stariše pa brat z družinov. Lejpe spimine mam iz tistoga časa, gda sam

bole me je on nagučavo, naj se glasim na pedagoško visoko šaulo v Sombotel. Etak sam se vönavčila za lerenco madžarščine pa za animatorja (népművelő). Dvej leti sam redno vözopodla, dvej pa tak, ka sam že službo tü mejla. Delala sam v kulturnom dauim v Gersekarakati pa v Sárbogárdi. Z možaum vred sva fejs bila navezaniva na županijo Vaš, etak sva nazaj prišla. V osnovni šauli Bajánsenye sam včila madžarščino. Zvojn toga sam v kulturnom dauim vodila več kulturni skupin, mlašečo folklorno, mlašečo pa odraslo gledališko skupino. Prejk kulturnoga dela sam dosta lidi spoznala v cejloj županiji. Tej znanci so

plesala v sakalauvec folklori, stero je te tü Elizabeta Kovač vodila. Moj brat je že v prejšnji skupini z menov vred pleso, zdaj pa ženauv pa s črdjauv vred. Etak sam dobila idejo, ka kak narodnostno skupino le-tos tau skupino damo v program. Gvušna sam, ka se je naši lidam fejs vidlo, kak so plesali. Gda so na oder staučili pa se je slovenska muzika začnila, lüstvo je tak li prihajalo. Naša ves je rada, če leko spozna kulturo drugi narodnosti. Želijo meti takšne prireditve, tau so nam, organizatorom že večkrat dali na znanje."

K. Fodor

V Pragi na pragi

Što leko, naj si pogledne Prago. Sploj je lepa. Malo je takša kak Budimpešta. Na sredik teče Vltava, prek nje vodi 11 mostov. Najbolje erični je *Karlov most* iz 14. st., po tem se samo peški leko odi. Po mostaj trno radi imajo kipe (szobrok). Z en

Stražar v gradi Hradčani

kraj vode na bregi je praški grad *Hradčani* in lepe cerkve. Med dve bojni je té grad vredí jemau slovenski arhitekt (épitész) *Jože Plečnik*. Prago imajo zelo lepo v red vzeto, skor vse stare hiže imajo obnovljene. Dosta boljše kak v Budimpešti. To vendrak zato tó, ka je Praga nej bila tak fejšt zbombardirana kak madžarsko glavno mesto. Vnoči vóposvetljena in z brega gledana je najlepša. Nej zaman, ka je francoski pesnik *Apollinaire* tak pravo, ka je Praga „*čudoviti zlati šif, šteri se na Vltavi plava*“.

V Pragi živé 1,3 milijona lúdi. Tú tó sploj dosta autonov imajo, depa v varaši don nega takšega velikega kaosa kak v Pešti. Bolje so tó vljudni (udvaris) kak avtomobilisti na Vogrskem. Če zgúbiš pot, se ti nej trbej tiskati v drugi pas (sáv), liki te Čehi sami od sebe nutri pústijo. Radi ti pomagajo. Po cestaj ne letijo tak zbesnjeno kak na Madžarskem in v Sloveniji. Prijetni (kelle-

mes) lúdjde so. Pa veseli. Pa hecni. Nej smešni, liki puni humorja. V gostilni *Pri Švejki* (U Švejku) so napr. večerdjali, pivo pili, z mobitelom telefonirali, na gomboš fude (fajtonerco) igrali in lepo spevali. Depa to vse nagnok. V eni roki vilica, v drugi pa mobitel.

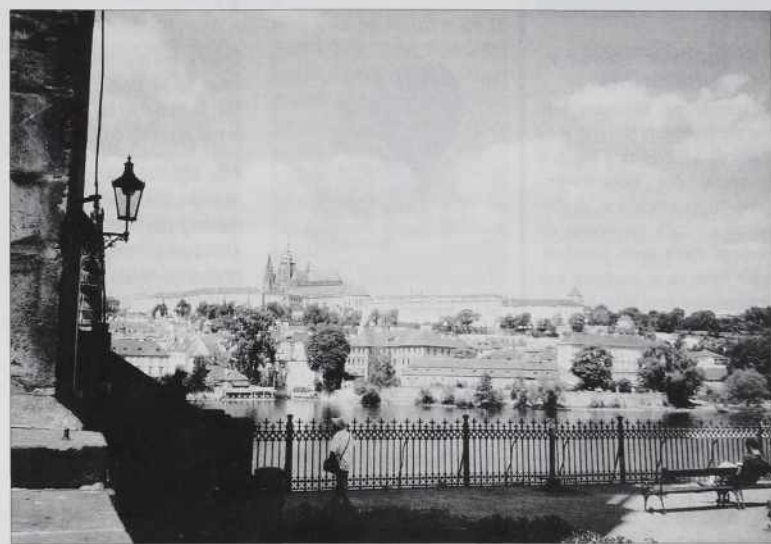
Čehi so nej bili vsigder tak mirni. Vladarja *Vaclava* (*I. Sveti*), šteri je na Češkem vpelo krščanstvo, je koli l. 929 bujo njegov brat *Boleslav*. Leta 1383 so *Sv. Janeza iz Nepomuka* nutri lúčili v Vltavo, ka je kralji nej sto vóovaditi, ka je kraljica pri spovedi povedala. *Jana Husa* so l. 1415 živega zažgali. Za štiri leta so se njegovi lúdjde, uporniki (felkelók) nutri vtrgnili v Mestno hišo pa skozi okna vózlúčili lúdi iz kancalaja (*1. praška defenestracija*). L. 1618 so protestantski gospodje šli na grad pa tam skozi okna zmetali katoliške gospode (*2. praška defenestracija*). S tem se je začnila 30-letna vojna. L. 1969 se je 20 let stari študent filozofije gorvužgo in mrau, s

Cerkev Sv. Nikolaja

tem je protestiro proti okupaciji Varšavskega pakta, med njimi proti madžarskim vojakom.

Čehi so zelo *praktični* lúdjde. Na cestaj imajo takše

Pogled na „Budim“ v Pragi

table, na šteraj piše, ka (bo)-de se pot sükala trikrat, ne dajo table pred vsakši ovinek (kanyar). Vseposedik imajo prazne začke (vreče) za piseče hüzline (drekce). Šenki si je leko vzemete (vrečke, nej tisti onej). Po sronjekaj se posveti in ventilatorji sami od sebe nutri pa vózakapčnej. V Pivskem muzeji v Plzeni vas vóopitajo, v kakšem jeziki bi radi vodiča, pa vam knjige v vaši reči dajo, ka se sami vodite. Naslednje morete knjige nazaj dati. Vsak turistični vodič v Pragi ima svojo zastalo pa s tisto plajuče po zrak, ka če se sto zgúbi med vnoženimi lidami, te samo „svojo“ zastavo išče. V ništarni restauracijaj pa so tak „praktični“, ka te gorzračunajo 20 kron (140 forintov) za sau, prpeu, fejfar itd., če si je nūco ali nej. V židovskom muzeji pa bi za dva vózrasla in enega dijaka za vstopnico mogli plačati blúzi 10 jezero forintov. Te smo pa pravili, ka bolje Bog plati pa *šalom* (zbogom)...

Čehi so tó *Slovani* (szlávok), tak kak mi Slovenci. Uni so zahodni (nyugati) Slovani, mi pa južni. Dosta vse kaj leko razmimo, dosta

pa nej. Jaz sem se pogovarjo z njimi vsigdar slovenski, gda smo se kaj nej razumeli, te smo si z drugimi rečami pomagali. Ali pa z rokami pa nogami. Ali pa s čeljústi, kak kölnarca *Pri Švejki*, gda je šklepetala s čeljústi in nas s tem „pitala“, če (bo)mo kaj

Brno

jeli tó, ali pa samo pili. Melodija njihovega jezika je takša kak madžarska. Naglas (hangsúly) je vsikdar na prvem zlogi (szótag), naglašeni zlogi pa so tó leko dugi (*národní - háború*). Zato pa malo tak *raztegnjeno* zveni, kak gda pijanci blejejo v krčmi. Tam, gde mi imamo glas „č“, uni izgovarjajo „c“ (*noč, pomoč,*

peč, nič - noc, pomoc, pec, nic), zato pa se tak čuje, kak če bi malo šlebili (slekali). Druga posebnost pa je, ka namesto našega glasa „g“ dostakrat nūcajo glas „h“. (*Praga, noga, gibati, gost, dobrega, bogati - Praha, noha, hybati, host, dobrého, bohatý*). To posebnost poznajo pri morji na Slovenskem tó (*Koha briha? - Koga briga?*). Pri Čehaj ne smemo praviti, ka mi „slovenski“ gučimo, ka to pomeni „slovaški“, mi v češčini govorimo „*slovinský*“.

No, naša vóra češkega jezika je doj pritekla, zato naj več samo povem o tisti vóri (*Orloj*), štera je na tórmí Mestne hiše v Starem mestí, štero si pogledne vnoženo dosta lúdi. Ta ura, štero so napravili koli leta 1410, ne kaže samo cajt, liki letne čase (évszakok), mesece, gibanje Meseca in Sonca. Vsakšo vóro vópride ena smrt, pozvoni na mali zvon (navček), nato se začne procesija Kristuša in 12 apostolov. Potem kokot nad oknami začne spevati, zatem pa vóra začne kovati.

Na shledanov! (Zbogom!)

Besedilo in slike:
Francek Mukič

OD SLOVENIJE...

Spominski tabor v Beltincih

V spomin na 80-letnico priključitve Prekmurja Sloveniji je bil v soboto, 14. avgusta, v Beltincih spominski tabor s kulturnim programom, na katerem je bil slavnostni govornik predsednik državnega zbora Janez Podobnik, udeležence pa je pozdravil tudi predsednik države Milan Kučan.

Župani občin Pomurja so v okviru obeležitve obletnice že pred tem podpisali listino o dobri nameri sodelovanja občin na področju regionalizma. Pred uradno slovesnostjo je bila pred beltinško cerkvijo tudi maša za domovino, ki jo je ob somaševanju pomurskih duhovnikov daroval mariborski pomožni škof Jožef Smej. Predsednik parlamenta Janez Podobnik je med drugim izrazil pričakovanje, da bi se velikega prekmurskega in slovenskega praznika veselili vsi prekmurci ljudje ter da bi ga pozitivno sprejeli tudi pripadniki madžarske narodne skupnosti in tam živeči pripadniki Romov.

Tudi predsednik države Milan Kučan je poudaril, da se dogodkov izpred 80 let spominjamo s ponosom. Takrat se je namreč po njegovih besedah uveljavila "volja prekmurskega ljudstva", da zaživi skupaj s svojimi brati in sestrami onstran Mure, pa tudi pričakovanje, da bo nova, "njegova" oblast drugačna, boljša, z več posluha za razvoj krajev med Muro in Rabo, za agrarno reformo, za demokracijo. Predsednik države Kučan je še opozoril, da slavlje ni zaglaslavlje enih in vzrok za neza-dovoljstvo drugih.

Nadškof Rode maševal na Brezjah

Ljubljanski nadškof in slovenski metropolit Franc Rode je ob prazniku Marijinega vnebovzeta v mašnem nagovoru na Brezjah med drugim spregovoril o "črni štivilkah", s čimer je imel v mislih samomre, splave, odvisnike in smrti na cestah, ter opozoril na gmotne težave prebivalstva. Poudaril je, da se Cerkev potiska na rob družbenega življenja, slovenski tisk pa se po njegovem mnenju izživlja z napadi na Cerkev. Med drugim je spomnil tudi na šolski sistem in menil, da ta nima nacionalnega konsenza.

NemarKejp (18)

Skuš(nj)ava

Leko je na našem kepi tisti, zdaj že to pokojni jamar, na šterem hrbit se dedekova glavina čonta jezdi?

10. septembra 1940. so madžarski okupacijski sodacke prišli v erdeljsko ves Treznea (Ördögkút = Vrageči studenec). Tu so prej štirje madžarski vojaki pri rokaj in nogaj na štiri tale strgnili mlado hči grkokatoliškega duhovnika, štera je bila proti madžarski okupaciji. Drugi tak pravijo, ka so jo nej raztrgali, "samo" bujli pa jo mrtvo tak fotografirali, ka so ji kaput (kiklo) gorpote gnili, naj se "lepo" vidi njena "sirota" (vulva).

Zmejs ka so eni za 11. august prerokovali konec sveta, je nekak ali nekaki na plakataj v Lendavi za té den prerokovali dugo čakano gorstavanje Madžarov. Svoje papirje so gorz-

Elognausk, gda je sunce vodnek dojmkrnilo, gda je biu sončni mrk s tisto čudno kmico z drugega sveta, je pri nas takša skušnjava naprej prišla od nkec, pa nas je stela vleči na drugi svet. Panika. Pá nika - strašno čudnega.

V eni vesi je ednok en jamar (grobar), gda je mrtveci grabo kopo, najšo glavino čonto pa druge kosti. Gda je pokapanje bilo, so te čonte koli friškega groba ležale. Vnuiki in mlajši so imeli pred očami svojega dedeka, očó. Brrrr, brrrr!

kelili na tiste slovenske plakate, na šteraj so zvali lústvo na programe 80. obletnice tega, ka so slovensko Prekmurje k Sloveniji (Jugoslaviji) priključili. Konca sveta nej bilo. Gorstavanja to nej. Samo nikša skušnjava je mimo svignila.

Vodja madžarske nacionalistične stranke je pravo, ka je v Vojvodini trbej napraviti referendum, na šterem bi lústvo pitali, što je za to, ka bi Vojvodino priključili k Madžarski in što proti. Če lúdje ne (bo)-do za Madžarsko, te un prej tak naredi, kak med drugo bojno (1941) ministrski predsednik, grof Teleki Pál, šteri se je dojstrelo, naj nej trbej pomagati Hilleri proti Jugoslaviji.

Gda je kača v Paradiži zapeljala Evo, jo je Gospod prekuno, zato ne more hoditi, liki samo plezdi. Sledik pa ji je Marija na glavo stopila, zato ima takšo kiklato glavo. Evo je tudi prekuno, ka (bo)de težko

imela deco. Zato pa ženske od tistega mau na žmetni rodijo... Bog dragi, Gospod gnesden eške to kaj pazi na jamarje in zapeljivce? Gda je sončni mrk s tisto čudno kmico z drugega sveta mrau in je sveklost začnila šprickati iz sonca, se je naša čudna skušnjava obrnila kak vihar in tak čofigala proti črnomi pekli, ka so ji njena svela jajca samo tak balancala.

Besedilo in sliki: **Francek Mukič**

Pismo iz Sobote

Čas kisejlih bubrik

Sunce je gratalo kmično, zdaj tadale svejti tak, kak se njemi šika. Zemla se ške tadale vrti po svojoj večnoj pouti. Bubrike se kvasio na oknaj, tiste za prejk zime se devljevo v glaže pa te v zemenice in tou je tisto, ka se gnesden edino godi po našoj krajini. Čas kisejlih bubrik je čas, gda se nika velkoga ne godi, od steroga bi si leko kaj zgučavali. Tou je to čas, gda si vsikši človek leko oprosti, če nema vole za delo. Brž se leko vözguči:

- *Vejpa v tom časi kisejlih bubrik je najboukše počakati do tistoga ipa, gda de vrejme menje vrouče in gda de senca bole ladna.*

Istina pa je tou to, ka bubrike trbej spravlati za jesen pa zimo. Če se tou zdaj ne naredi, te de krūj dosta bole sūji. Na, pa smo že pá pri tej bubrikaj. Moja tašča Regina, trno čedna ženska, bi se vejn raznok vtrgnola, če bi nej bilou bubrik. Vsikši den, od zranka do večera pere, puca in glanca glaže, pobejra bubrike, velke reže, male sklada na kūp in nasploj dela tak, kak če bi pri nas doma celjo leto geli samo bubrike, bubrike in nikaj drugo. Tak si brodim, ka, če bi nej bilou pou grejd posajenih z bubrikami, bi si moja tašča Regina, trno čedna ženska, bubrike enostavno namalala na paper in bi te mogli takše pogesti. Zdaj tou tak vōvidi, ka je naša zemenica že trno premala za vse tiste glaže, pune malih zelenih, kak pravi moj sin, bakecov. In če je

zemenica premala, te trbej bubrike postaviti nekam drugam. Tak mamo zdaj bubrike že v kūnji, po folišaj, na paudi, v garaži, pod postelami in na stranišči to. Dapa, tou je ške nej vse! Vsikši nemili den je moramo gesti: mlečne bubrike, bubrike v safti, kvašene bubrike, bubrike na šalati, sirovne bubrike... Če bi nam stoj pogledno v vūja, bi vejn vido, ka nam že pomalik rastejo vō iz vūji. Dapa, tou je ške nej vse! Ranč gnes je poštaš prineso knjigo. Gda je Regina odmotala paper, je od sreče skur vkūper spadnola. V rokaj je držala kūjarsko knjigo, stero je nej dugo nazaj dala štōlati. Pa vejte, kak se zove ta knjiga? Gvušno ka nej! Meni pa je od nje vse lagvo gratalo. Knjiga se zove: Ka vse se leko skūja iz bubrik? Že gda sam biu skur petsto mejtrov od douma, se je zdrila za meuv:

- Gnes se pašči domou, ka mo geli puding iz bubrik!

Na, ste zdaj vidli! Vōra je že skur deset vnoči, ge pa ške vsigdar ne vūplem domou. Vej pa ne pravim, ka bi mi bubrike nej bile dobre. Dapa, ka je preveč, je preveč! Ka če je tam nut v tistoj knjigi recept za puding iz bubrik, te je vejn za župo to, pa za bubrikino mesou, za bubrikine krumpke pa za bubrikino pivo, za posušene bubrike pa za...

Na vidite, te se pa li neka godi v tom časi kisejlih bubrik. Rejsan ka nej kaj velkoga za cejli svejt, godijo se pa takše male stvari, stero so velke za maloga človeka. In ta moja stejska je za mene velka stvar. Vōra de pomali pounouč, ge pa ške vsigdar sedim pri toploj pivi in nekak ne morem domou. Čas kisejlih bubrik de se mi vejn potejgno ta do sprtolejeti.

Miki

Pomaleg odi, dale prideš

Tak pravi pregovor. Če si pa na gnešnje cajte mislimo, moremo priznati, da gnesden napona silo mam. Pa te se leko pitamo: vredno se je siliti? Če po pameti damo odgovor na tau pitanje, te leko povejmo, ka se je ja nej vredno siliti. Čepa gledamo gnešnji svejt, te se pa moreš siliti. Zakoj? Zatok, ka se nikam teramo, nika škemo dosegniti pa če se da, čim prva. Nauvo hišo, lepo stanovanje, auto, dobri žilek si želemo. Največkrat ne gledamo tau, s kakšimi trūdami, s kakšim aldūvanjom si tau leko vse spravimo. Depa če saused ma, ge tū morem meti. Pa če on lepše ma, ge eške lepše. Pa te od zranka do večera se kolamo. Med tejm je pa najvekša baja tau, ka dosta vse zgūbimo. Vrednosti - nej materialne - si pomaleg zaničamo. Gestejo že rosagi, ljudje, gde se več ne silijo nateltja, gde so že gor prišli, ka človeške vrednosti moremo občuvati. K tomi si moremo cajti vzeti. Iстина, ka v tej rosagaj ljudje nemoj drovne denarne brige.

Nika od takšega sva si pripovedala na G. Seniki z Jožefom Bajzekom, kak ma doma v vesi pravijo, z Ovčarskim Jožinom.

Že te dugo lejt poznam, depa ne vej, zakoj vašoj iži pravijo Ovčarski.

"Meni so moji tak pripovedali, ka prej so mojga dedeka oča Pal Varga pod Batthyányi grofom bili ovčarski pastir. Oni so prej Vogrin bili pa so nej znali slovenski. Pa ta hiša, gde zdaj živem, je prej tū tistim bila postavljena, ki so pri grofi služili. Sledkar je tau hišo moja držina kupila. Moj dejdek, Janos Varga so pa že slovenski gučali. Oni so bili moje matere oča, zatok so se mati pisali Ana Varga. Mati so tū nej znali madžarski."

Gnauksvejta je ta hiša dosta vse vidla, mislimo si leko, ka se je dosta ljudi obernaulo v njej. Na gnespa sam živeš v njej.

"Morem pa nazaj titi nistarna lejta, če realno škem ceniti vse, ka mislim od svojga doma, od moje vesi. Sploj mali - 10 lejt star - sam bio, gda so mi oča mrli. Meni so dejdek bili vse. Oni so me navčili vse, ka eden moški more na pavarskom funtoši znati. Oni so bili mesto oča, so me z materjov gor zranili. Sploj sam ji rad emo. Zatok pa na njine stare dni sam ge grato tau, ka so oni bili me-

ni. Sam je čuvo, gor držo zatok, ka njim dosta leko zavalim. Gda so bili 92 lejt stari, so mrli, 1973. leta. Zdaj sam pa že 5 lejt sam, mati so mi tū mrli. Mam dve sestre, one so že prva odišle z domi, so se oženile. Edna - Micka - je tūj v vesi, Trejza pa na Hegyeshalom. K leta mo ge že tū 50 lejt star. Ka meni znamenuje G. Senik? Vse. Sploj sam rad v svojoj vesi, nigdar bi nej zapūsto tau ves. Kak šegau majo povedati: staro drevo že prej ne moreš presaditi."

Kak čūiš, geste razlika med tistim Senikom, gda si ti mladi pojep bio pa med gnešnjim Senikom?

"Od toga bi dosta leko gučali. Začnem pa s tejm, ka žau, sploj malo nas je gnes na Seniki. Tak pred 30 lejtami je ta ves eške mejla

svoj stari obraz. Hiše so bile po brgaj, zemla se je delala, pa ljudje smo tū sploj ovak mislili kak gnes. Tūj na brgej, gde mam hišo, je bilau 6 hiš, pa 26 lidi. Na tauj mesti so zdaj 3 hiše pa smo samo trge ljudje. Pa je tau istina za vsakši tau Senika. Pa te ne gučim od toga, kak smo te bili ljudje pa kak je gnes. Kak sva že gučala, gnes ljudje napona silo mam. Ne vzememo si časa za pravo prijateljstvo, za pravo pripovedanje, za pravo počivanje. Gde so pa tisti bali, tisti svetki, ka smo je tistoga reda preživeli. Gda

sam bio mladi pojep, smo bili štirje padaši. Kakoli je bilau v krčmej, mi smo se pri cajti ta postavili, meli smo svoj sto, pa te je nej bilau konca pripovedanja, splesavanja. Tak čūim, ka takšo sploj toplo človeško padaštvo gnes nega. Gnes vse nasilo delamo. Pa tau nas pripela do tistega, ka naše navade, s tejm vred naš gezik pozabimo. Pa mi je od toga napamet prišo sončni mrk. Velko delo, ka smo tau leko doživeli, liki strašno je tū bilau tau doživeti. Narava je gratala cejlak tūma. Vtiči so nej fučkali, strašna tihoča je nastanila. Rad bi bio, če bi se z nami takšo nej zgodilo."

Dugo lejt te vidim v cerkvenem pevskem zbori. Od steroga leta odiš v zbor?

"Tau, ka sam v cerkvenom zbori mi je nikša notranja

sila. Gda so sestre eške tū doma bile, smo buma na božič ali na kakšen drugi svetek doma v hiši spejvali pa molili. Sestra, Mici, stera je tūj na Seniki tū odi v cerkveni zbor. Trejza je pa bila člen veškoga zbora, tačas ka je doma bila. V zbori spejvati je lepo, pa rad spejvam tam. Toga reda vsakšo nedelo dve meše spejvamo, vogrsko pa slovensko. Pa če gdasvejta, te gnes bi cerkveni zbor tū mogli bola pomagati ljudje. Tak čūim, ka bi se nam malo vtiči trbelo, kakše probe držati. Depa vse je od ludi odvisno. Med gnešnjimi pogoji (feltételek) je tau vse bole zmetno. Že kakši 15 lejt spejvam v cerkvi v zbori, depa gda sam nej bio v zbori, sam tū popejvo v cirkev. Kak sam že pravo, od doma sam prneso tau "žilo", moj oča so lepau znali spejvati."

Povedo si ka si sam. V službo kama odiš?

"Ešče so dejdek živeli, gda sam prisiljeni bio nikam penaza služiti titi. Spravo sam se v Varaš v edno fabriko, gde lejs predelavamo, tam sam že 29 lejt. Vūpam se, ka si tam leko prislūžim penzijo tū."

Čūti se iz tvoji reči, ka splojrad maš svojo rajstno ves. Če bi se zdaj zgodilo po tvojoj želji, ka bi želo sebi, vesi, seničkim ljudam?

"Rad sam na Seniki. Je lepa narava, gde živem - kakoli me je že lejs skurok not zaraso - je lepo pa zdravo. Ka bi si želo? Pa ka želim vesi? Tak mislim, ka tau, ka je bilau, več ne more nazaj priti. Ranč zatok pa bi potrejno bilau občuvati nika od tistoga cajta, gda je ves eške gnauk telko prebivalcov (lakos) mejla kak gnes, pa je mejla svoj "obraz". Senik je Senik, etak pa morejo gor ostati vrednosti, kak so naše lepe navade, pesmi, naš materi gezik."

I. Barber

... DO MADŽARSKE

Prireditve in gostovanja

- 20. in 21. avgusta je v Mosonmagyaróváru gostoval ansambel Pristavske Ščuke. Povabila ga je Slovenska manjšinska samouprava v Mosonmagyaróváru. V okviru mestnega programa ob 20. avgustu je imel ansambel iz Priekije dva nastopa.
- 22. avgusta je FS z Gornjega Senika gostovala v Neusiedlu pri Güssingu v Avstriji.
- Od 22. do 28. avgusta poteka Koroška likovna kolonija mladih v kulturnem domu KUMST v Žitari vasi na avstrijskem Koroškem, katere se udeležujejo tudi trije učenci števanovske šole.
- 29. avgusta prireja KUD "Jožef Košič" v Bogojini folklorni večer v okviru XI. Košičevih dnevov. Na prireditvi bodo iz Porabja nastopile Ljudske pevke iz Števanovcev ter FS z Gornjega Senika.
- 2. septembra organizira Društvo porabskih pensionistov izlet v Mosonmagyaróvár, ki se ga bo udeležilo približno 80 njihovih članov.
- 4. septembra organizira Slovenska samouprava XVIII. okraja v Budimpešti slovensko mašo, na kateri bo sodeloval MePZ Avgust Pavel.
- 5. septembra bo v Sakalovcih Vaški dan, ki ga prirejajo ob prvi obletnici blagoslovitve grba in prapora.

Tri leta za prevoznika

Letos 24. januarja je v prometni nesreči pri Deutschlandsbergu umrlo 18, poškodovanih pa je bilo 35 mladih iz Kőszega. Voznika avtobusa so obsodili na 3 leta zapore.

Tradicionalno športno srečanje v Čepincaj

Lani je bilau 20 lejt, ka so se čepinski pa dolenjesenički športniki najoprvin srečali v Čepincaj. Na tau obletnico smo se lani na Dolenjom

ali stari. Etak se je pa 7. avgusta na D. Seniki zbralo 40 lüdi pa se pelalo prejk Martinja do Čepinec. Z nami je bila županja E. Bartók,

Seniki z jubilejnim srečanjem spominjali, igrali pa padašivali. Pa na tom jubilejnom srečanju smo si znauvič oblúbili, ka mo sodelovanje nadaljevali. Etak je pa prišlo nared, da so D. Senik znauvič pozvali Čepinčari.

Ludvik Časar, predsednik čepinskega športnega društva pa Jože Kalamar sta se obrnauila k nam pa pozvala naše nogometaše na 21. srečanje. Naši športniki so vabilo z veseljem sprejeli pa so kumaj čakali čas, gda se leko napautijo. Lepa šega je tau tū, da na tau srečanje nigdar nedejo samo športniki pa njigvi voditelji. Na srečanje se zberejo takši z vesi, šteri radi majo šport, nej glede na tau, če so mladi

predsednik DSS M. Ropoš in predsednik Slovenske samouprave vasi L. Bajzek. Srečanje je s porabske strani organizirala pa financirala dolenjesenička slovenska samouprava. V Čepincaj so nas čakali Ludvik Časar, Jože Korpič, prejšnji voditelj čepinskega društva, Jože Kalamar pa nam je poštenje dau Vendel Gašpar, svetnik občine tū. Zadvečera je pa med nas prišo šalovski župan tū.

Dvejekipi (starejši pa mladi podje) sta špilali nogomet. Ranč tak so vlekli vauže tū. Vsepovsedik smo pa mi, Senčari zgúbili. Tak, ka mo se mogli k leta, gda pridejo Čepinčari k nam, malo bole vküp brati. Ovak pa moramo povaliti naše športnike tū, vej je pa važno sodelovanje pa prijateljstvo, nej zmaga (győzelem).

Hvala Čepinčarom za gostoljubje pa na svidenje k leti.

I. Barber

Piknik na Grebenščeki

Gorenjisenički mešani pevski zbor Avgust Pavel že dugo lejt ma lepo šego. Vleti držimo dvomejsečni poč-

tek. Etakšoga reda negajo probe pa če tak pride nas-topov tū nejmamo. Letos je bio te počitek sploj kratek,

Što šké gesti, naj si peče sam!

Te pa gor na traktor...

že probamo, včimo se sveto mešo. Septembra smo pozvani v Maribor na papežovo sv. mešo.

Med tem smo si pa zatok vzeli cajt za tradicionalni piknik. S pomočjav kejpov vam pokažemo, kak se je godilo na Grebenščeki. Gda je pa gesti, piti pa igra "sfalila", te pa hajde nazaj na traktor pa v kmici smo se vozili po vesi, po redni potaj pa po mezevaj pa smo spejvali, spejvali, spejvali.

I. Barber

Etakšo velko ribo sam zgrabo

V počitnicaj mlajši, vejga Baug, ka si vse vönajdejo, gda bi cajt dobro leko vöponücali. Gestejo med njimi, ki tak trpečejo za tau, ka bi ribe lovili kak šiba na vodej.

Štefan Barber si je eden den vzeo svojo palco za ribe lovit, pa s stricom išo na Rabo. Tam je sedo, sedo, pazo, pazo, ka je vse v zemlau üšo. Te pa gnauk, gda je že skurok zaspo, ga je nika tak cuknilo, ka je skurok v Rabo spadno. Pa te vleče, vleče tau "nika" pa krči, krči, tak ka ga je pau svejta čulo. Buma mali padaši so ga tū nej mogli rejšiti, stric je mogo na pomoč skočiti, gda so na süjo privlekli edno več kak 5 kil žmetno ribo (krapa). Kakšno veselje! Pa kakšna dobra večerja!

OTROŠKI

Milivoj M. Roš

Škrat Babilon
na senji

Ja, vsi so ga čakali edno cejlo leto. Zato, ka tisti den vsikš rano stane, si obleče boukši gvant, ženske si napravijo nouvo frizuro, zato, ka je palik senje. Na tou senje je čako škrat Babilon tō. Tak žmetno ga je čako, ka je nouč pred senjom ranč nej mogo spati, zato si je raj spejvo tiste svoje čudne noute:

*Gunguleja, gungolom,
pa de senje pod brgom,
tam de ludi kak mišic,
mogouče eške stari stric.
Gunguleja, gungolou,
kūpiuvo z velko mo volou!*

Te si je ške pred suncom fudno v duge nojete, tak si je škrat Babilon skouz pred senjom spuca, po tistim oblejko nouvi zeleni rekli, skur nouve rdeče lače in spucane si obūo sijouče žute bakanče.

Tam po poštiji so lidje že pomali začali ojditi ta prouti varaši, odkec se je že čula muzika. Brž se je še mujo z bistro roso in se po zraki zagno ta prouti senji. S takšo silo je prileto ta med vse tiste lidi, steri so odavali in že kūpivali tō, ka se je nikak nej mogo staviti. Pravzaprav se je stavo, dapa kumaj po tistom, gda je prileto nut med piskre pa ponvi, stere so letele na vse konce pa kraje. Tisti lončar, steri ji je odavo in vsi kouli so samo gledali, ka se godi kouli njij. Bole so gledali, menje so vidli, sto ali kaj je prileto telo ta nut, ka

je vse tisto lejtalō sāmō od sebe po zraki in ka je spotrlo tisto posoudo. Vej pa ške poumnimo, ka škrate Babilona niške ne more videti. Na, obležo je tam med tistim črepom in se škrate po glavej. Pogledno je lidi, steri so samo nemo gledali in se tō škralabi po glavaj in za vūjami. Pogledno je ške nesrečnoga lončara, steromi je vse vkūper potro. Te pa je samo stau tam na mestu in pomali njemi je po lejvom lici tekla skuza. Kak njemi ne bi, vej je pa čistak kšenkri prišo na senje in čista nika nede mogo odati, vej pa njemi je nikše čudo vse vkūper potro.

Ja, te je škrat Babilon nebesko čemerer grato sam na sebe. Tak čemerer, ka bi se najraj vgrizno v rit, če bi se mogo. Ali kak vejmo, pri njemi čemerger leko brž odidejo daleč za devet dolin, če trbej. Tak se je zgodilo. Kak so čemerger odišli, je skočo gor začo z nojetami škralabi prouti nebi in čelarija se je začala:

*Malo srebra, dosta praja,
velke senje, nega straja!*

*Ka je velko, neje malo,
ka je srečno, de ostalo.*

Ške prle, kak je skončō so se začali spotrejte posoude vkūper pobejati in se vkūp keliti, kak če sploj ne bi bile spotrejte. Zdaj se lidge nejso več nika škralabi za vūjami. Gledali so tou nouvo čudo, kak če bi bili iz kamna. Gledali so in gledali z oprejtimi lampami. Te pa, te se je pa kouli tej posoude sipalo lidi, kak mravel. Vsikš je škeu meti bar eden takši pisker, steri se sam vkūper zakeli, gda se spotere. V ednoj vōri je možakar oudo vse, ka je pripelo ta na senje.

Po tistom se je vseu tam v prvo krčmo in si veseli pa srečen zapovedo dober obed. Te pa, kak če bi ga neške pouzvo, obrno se je pa je nej nikoga bilou. Gda pa je pogledno na talejr, je falat mesa tō nej bilou. Ka si broдите, sto ga njemi je odneso? Vej pa tisti, sto si ga je zaslušo.

Z decov spoznati porabske
vasi

Osnovna šaula v Števanovci je letos drugič organizirala tabor z naslovom "Spoznavanje ljudstva" za porabsko deco. Glavni organizator tabora je Laci Kovač, ravnatelj šaula, steri dosta pomauči dobi od svoji kolegov. Dobro mi je spadnilo, ka je name tū pozvau s taborniki na izlet k Črni mlaki v Andovce. Gda sam ga zaglednila med decov, sam malo nevoščena gratala. Na pamet so mi prišli tisti lejpi časi, stere sam doživela s seničkimi mlajši v pionirski taboraj. Gde so že tisti časi! Škoda, ka današnja deca nikdar ne spozna lepote tej taborov.

Porabskim mlajšom je ške itak baugše pri tau tali, ka njim Slovenija več taborov, kolonij nudi (poletna šaula, ekološki tabor, likovna kolonija, naravoslovni tabor). Velko poštanje so pa vredni tisti porabski školnicke, steri sami poskrbijo za organizacijo kakšnega tabora. Kak se tau dela, nam tapovej vodja tabora, **Laci Kovač**.

- S kakšnim namenom ste začnili organizirati te tabor?

"V šauli delamo po nauvem nacionalnem učnem načrtu. S tejm mamou nauvi predmet "Spoznavanje ljudstva". Nevo-la je samo v tejm, ka smo brezni učbenika. Vsakši školnik se sam mora brigati, ka naj navči deco. Etak smo vōzbrodili tabor za mlajše. Z njimi spoznavamo lidi, vasi, zbiramo podatke (adatokat). Lansko leto smo cejlo andovsko ves notazopodli. Cilj tabora je, ka bi zvedli, kak je indasvejta živelō lūstvo, iz koj so živelī, s čim so se spravali, kakšne šege so meli pa tau tū kak živejo gnesden. Vidim, ka je potrejbno s tejm delati, že je zdaj malo takšni starejši lidi, steri na vse po-

draubnoma vardjajo. Ta generacija takšno vrednost nosi v sebi, stero mi moramo ohraniti za naslednje generacije."

- Kakšne mlajše mate v letošnjem tabori, kak delate z njimi?

"Mlajše smo pozvali iz vse štiri porabski šaul, vsevkūper ji je 15. Škoda, ka so letos tū nej prišli mlajši iz Šalovec. Tabor mamou keden dni. Školnicke se vsakši den menjavajo. Vsakši den sva dva z mlajši. Letos spoznavamo Verico pa Ritkarovce. Delamo v dvej skupini. Demo od rama do rama. Pri enom tali zbiramo, kak žive gnesden lūstvo. Zatau spita-

sam tū nej vedo, ka je ta ves svoj cintor (pokopališče) mejla. Škoda, ka smo nej mogli pridi v Törnjek. Starci so nam eno praviljico pripovedjali o tejn. 1664. leta, gda je varaška bitka bila, so na Verici prej Tōrki bili. Baša je svojga konja privezano držō. V ico so konja kobatke škípali, zatok je fur bsto. Od tistoga mau je prej taum stūdenec."

- Kak vas je sprejelo lūstvo? Nej so se čemerili, ka je med najvejšom deli s takšnimi stvari mantrate?

"Samo zahvalim se leko, ka so nas porazmeli pa so nam na pomauči bili. Vsakši nam je srca veselo odgovardjo. Vejmo, ka je Sloven bola vase zaprejt človek, s tajincem težko stane na gunc. Če pa slovensko rejč čuje, te je pa trno baratšagoški (prijazen)."

- Kakšen asek vidiš s toga tabora?

"Gnauk tau, ka mlajši sami leko spoznajo ves pa domanjō lūstvo. Istino, ka dosta odimo, dosta delamo, depa vidi se njim, ka sami leko spitavajo pa telko zanimivoga vidijo, čujejo. Radi so, ka je lūstvo tak prijazno z njimi. Drugo pa tau, ka eno ves podraubnoma spoznamo. Dosta kejpov redimo (slikamo), vse podatke mamou zapisano. Tau pejk damo samoupravi pa školnikom. Ka nam je lūstvo pripovedjalo, smo vse gorvzeli na ksetofon. Etak školnicke že majo gradivo za včenje."

- Kak si pejnaze spravo za tabor?

"Z natečajem smo od Javnega sklada za narodne in etnične manjšine 150.000 forintov, od Državne slovenske samouprave 100.000 forintov dobili. Ob tej priliki bi se obema organizacijama lepau zahvalo za denar, Zvezi Slovencev pa za kombi, s sterim smo bili na izleti. Vūpam, ka za naslednja leta tū dobimo pomauč za tabore. Rad bi se zahvalo ške vsakšomi školniki, tak varaškimi kak domanjim, steri so mi bili na pomauč."

K. Fodor

KOTIČEK

Andovska sreča(nja)

15. avgusta je Slovenska manjšinska samouprava v Andovcaj organizirala vaški den. Te den so meli srečanje tisti tō, steri so se gnauk svejta odšli iz vesi. Na te veliki den se je ves dva kedna kreda dejvala. Začnilo se je s tistim, da smo svinjau klali.

Najprvin divjo svinjau, stera je za večerjo bila napravljena. Od družin pa cep-lano za obed. Gđa so svinje že v hladilniki bile, samo potistim smo začnili drugo delati. Na Gorenji Senik smo šli po oder (szinpad). Gđa smo taprišli, tatica nas je že čakala. Tak mislim, ka gđa smo odšli, je zato bola rada bila. Tej andovski ladjeni, ka so tam znautra v štjednja vidli, vse so steli kŭpiti.

- *Tau kelko košta? Tisto bi za kelko dali? Petstau forintov vam damo za te mašin.*

- *Za šenki naj vam ne dam?* je prajla tatica že malo čamarasto.

Gđa je pa vidla, ka dva da-teta šofera, steri je s to-vornjakom biu, znautra v kukarci klačeta pa se mejmo vlati, skur ji je nej lagvo gratalo.

- *Mindjárt megverem, ha nem hagyja abba!* je kričala mlajšom. Tisti pa, kak če bi glŭpi bili, samo tadala torijo kukarco.

Tisti obraz, če bi vidli, kak je rada bila, gđa smo odišli! Leko ka več ranč ne pisti, ka bi oder nazaj pelali.

Gđa smo oder v Andovcaj vkŭpsklali, nekak pravi, strejo bi tŭ trbelo, zato ka dež bau v nedelo.

- *Zaka bi biu?* sam pito.

- *Pa bau, vejš vido!* pravi nekak vzak za menov. Gđa znak poglednam, te vidim, ka je tau Fiškali pravo, pa če je tau on pravo, te moram vŭrvati, zato ka Fiškali vse vej. Pa zato tō, ka do tejga mau, kelkokolikrat smo meli kakšno prireditev v vesi, vsigdar je dež išo. Šagau so meli gučati, če bi velka sŭča bila, te samo prajti trbej Andovčanom, naj držijo nišo prireditev, te gvŭšno dobimo dež.

- *Eden šator postavimo gora pa kreda,* -pravi Tupin Joška. - *Tistoga, ka smo ga lani meli.*

- *Tistoga dja nemo več proso,* - pravim. - *Zato, ka samo za edno leto smo ga nazaj odnesli. Tistoga dja več ne smejm sprosti.*

Tak je oder brezi šatora austo. Nej istino, ka de vsigdar dež išo, če mi Andovčani kaj mamō. Pa Bogi vala, cejlo nedelo smo lejpi cajt meli. Leko, ka zatau nam je Bog malo pomago, ka se je program s svečanjom križa začno na Tupinom brgej. Po svečanjom se je začnili dvo-jezična meša pred zvoni-kom. Prvin kak bi se meša začnili, so gasilci nutra mašerali pa so tak mirno stali, ka so še vejn ranč lufta nej vzeli. Prvin kak bi notra maševali, se pravo predsedniki gasilskega društva, naj pogledne, če uzark v radej tam stoji Djŭrvin. Zatok ka so ga lani tŭjardje ranč te domau poslali po veliko leseno žlico pa je dolaausto. Djŭrvin pa domau ũšo djau-kat, ranč nazaj nej prišo. Da-pa zdaj v nedelo že zazranka v šesto vŭri je vŭstano na

paut. Gvŭšno ka gvŭšno, nej ka bi pa dolazausto. Zvon je vdaro, meša se začnili. Gospauda so dvej dekle dvorile. Edna med njija je tŭ Djŭrvina bila. Pa kak pri Djŭrvini šagau ma biti, z njimi se nika vsigdar zgodi. Gđa je že polonje

meše minaulo, gnauk samo med brezami znak pride Anamarija, blejda kak snejg. Lagvo ji je gratalo. Drugo sam nej mogo delati, ka stauca nej bilau, notra sam jo zapro v zvonik. Naj tam počiva.

Nej ka bi tretji Djŭrvin vŭausto, steri se tak zove ka Zoli, tistomi sam pa pravo, naj pred mešov gostom palinko natače. On je redno natakō, samo tau pozabo, ka njemi nej trbej s vsakšim piti. V desetoj vŭri je tretji Djŭrvin tŭ gotov biu. Domau mogo titi ležat. V devetoj vŭri večer smo ga vidli znauva.

Gđa je meši konec bilau, te smo šli na obed. Na dvejstau lŭdi so kŭjali tŭjardje. Pri kosili malo čakati trbelo, zato ka gđa tak dosta nas vkŭppride, malo cajta trbej, ka talejre pa župo vŭ leko

znosi. Biu je taši, sto je tau nej mogo vŭpočakati pa domau odleto, zato ka on prej v pau edno vsigdar obed ma doma.

Popodneva se je začno kulturni program, gde so nas-topili števanovske, budins-ke ženske in sakalovska

folklora. Lejpi kulturni program se je sploj vido gostom in Andovčanom, steri so se odselili. Dapa v Andovcaj se vsigdar zgodi nika. Eden plesalec iz

Sakalaavec še pred nas-topom je hitro nazaj bejžo v zdravstveni dom, gde so se ravnali. Samo tau nej vedo, ka zdraven ne smej titi, zato ka je tan mŭjzga pa gnojšnica teče. On je tau nej

vedo pa do pojasa not-raspadno. Še zdaj bi tam biu, če bi ga dva moška nej vŭpotegnila.

Najbole zanimive so pa vaške igre bile. Tri vesi so tekmovali, Andovci, Verica in Števanovci. Najprvin smo drve žagali pa kalali. Tŭ so Andovci bilij najbaukši. Gđa smo drva na kŭp nosili, tam so Števanovci pa Verica pametnejši bili kak mi. Števanovci so dvej-tri prkauli v grm skrili, telko je tŭ menja trbelo nositi. Veričani so pa nagnauk štiri nesli, nej dvej. Zato so tej vsi hitreje zgo-tauvili kak mi. Števa-novčare so vpamat vzeli, ka delajo, Veričani nej. Potejm smo djaice grablali z grabli. Tŭ sam dja tak pažlavi bijo, ka smo slejdnji gratali. Najbaukše je pa zato tisto bilau, gđa smo vauže vlačili. Tŭ so Andovci bili najbaukši pa najkrepi. Zaman so z Verice taši banjati prišli. Na vaški igraj, kak tau šagau ma biti, smo mi, Andovčani zmagali.

Potejn se je začnili veselica, stera je do zranka držala. V štrtoj vŭri sam še en auto mogo iskati, zato ka je naš kombi nikam taminau. Če bi nej najšo auto, leko ka bi goslarge še zdaj itak tam igrali.

K. Holec

Porabje

ČASOPIS SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Izhaja vsak drugi četrtak

Glavna in odgovorna urednica
Marijana Sukić
Naslov uredništva: H-9970
Monóster, Deák Ferenc út 17,
p.p. 77, tel.: 94/380-767
e-mail: porabje@mail.datanet.hu

Tisk:
SOLIDARNOST D.D.
Arhitekta Novaka 4
9000 Murska Sobota
Slovenija

Po mnenju Ministrstva za kulturo št. 415-715/93 mb z dne 3.11.1993, se časopis PORABJE uvršča med proizvode, od katerih se plačuje davek od prometa proizvodov po 13. točki tarife 3. zakona o prometnem davku (Ur. list RS, št. 4/92). ISSN 12187062

Časopis izhaja z denarno pomočjo Urada RS za Slovence v zamejstvu in po svetu ter Javnega sklada za narodne in etnične manjšine na Madžarskem.